

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی

دانشنامه ویتامین‌ها و مواد معدنی

زیر نظر: دکتر کامبیز بنی‌هاشمی • دکتر علی‌احسان حیدری

مترجمان و گردآورندگان: دکتر علی‌احسان حیدری • دکتر نسیم زارع‌نژاد • شهیار باشایی

دانشنامه ویتامین ها و مواد معدنی

زیر نظر: دکتر کامبیز بنی هاشمی، دکتر علی احسان حیدری

مترجمان و گردآورندگان: دکتر علی احسان حیدری، دکتر نسیم زارع نژاد، شهیار پاشایی

خدمات پژوهشی: محسن بهلولی، عباس قورچیان، امیر حق زاده

صفحه آرایی و اصلاحات نمونه ی نهایی: گوهر نصرتی

حروفچینی: گوهر نصرتی، نسرین حاجی زاده، فرشته اسدی، مریم وظیفه شناس

طراح جلد: امیر حق زاده

ناشر: بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی

چاپ و لیتوگرافی: تندیس نقره ای

نوبت چاپ: اول، فروردین ۱۳۸۵

شابک: ۸-۵۴-۵۵۱۵-۹۶۴

بها: ۴۰۰۰۰ ریال

تیراژ: ۲۰۰۰

حیدری، علی احسان، ۱۳۴۵ -، گردآورنده و مترجم

دانشنامه ویتامین ها و مواد معدنی / مترجمان و گردآورندگان علی احسان حیدری، نسیم زارع نژاد، شهیار پاشایی؛ زیر نظر کامبیز بنی هاشمی،

علی احسان حیدری. - تهران: بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی، ۱۳۸۴.

ص، [۲۶۴] ص. - (کتابخانه بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی)

ISBN 964-5515-54-8

A. Heldari, N. Zareh Neghad,

Encyclopedia of vitamins and minerals.

فهرسترسی بر اساس اطلاعات فیبا.

بشت جلد به انگلیسی:

Sh.pashaii.

کتابنامه: ص. [۲۶۴].

۱. ویتامینها - - مصارف درمانی. ۲. مواد معدنی در بدن. ۳. گیاهان دارویی - - مصارف درمانی. ۴. پزشکی سنتی. الف. زارع نژاد، نسیم،

گردآورنده و مترجم. ب. پاشایی، شهیار، ۱۳۳۸ -، گردآورنده و مترجم. ج. بنی هاشمی، کامبیز، ۱۳۴۷ -، د. حیدری، علی احسان، ۱۳۴۵ -، ه. بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی. و. عنوان.

۶۱۵/۳۲۸

RM ۲۵۹ / ۸۹ د ۲

۱۳۸۴

۱. ۳۳۳ - ۸۴ م

کتابخانه ملی ایران

حق چاپ برای بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی محفوظ است.

نشانی: تهران - خیابان ولی عصر، سه راه زعفرانیه، ساختمان موقوفه دکتر محمود افشار؛ شماره ۱۷۵۳

تلفن: ۱۹ - ۲۲۷۱۷۱۱۷ و ۲۲۷۰۵۸۴۸ دورنگار: ۲۲۷۱۱۳۱۱ نشانی اینترنت: www.bdbf.org.ir

مقدمه

سلامت هر جامعه در گرو سلامت جسمی و روانی، و رشد طبیعی افراد آن جامعه است. در این میان، برخورداری از برنامه غذایی متوازن که تمام مواد ضروری بدن را تأمین کند، در هر دوره‌ای از زندگی انسان نقش اساسی دارد و طبیعی است که شناخت نقش انواع مواد تشکیل دهنده غذا از جمله ویتامین‌ها و مواد معدنی در حفظ سلامت انسان یا پیشگیری از اختلالات و درمان آنها مورد علاقه و نیاز همگان است. این کتاب سعی دارد اطلاعات کافی درباره مزایا، عوارض جانبی احتمالی، موارد مصرف، عدم مصرف و شواهد تحقیقاتی در مورد استفاده ویتامین‌ها، مواد معدنی و تا حدودی مکمل‌های گیاهی را به خوانندگان خود عرضه کند.

براساس باور کلی همه فکر می‌کنند رژیم غذایی متعادل دارند و مواد مغذی مورد نیاز را به اندازه کافی دریافت می‌کنند، برای مثال بد نیست بدانیم که بیش از $\frac{1}{3}$ افراد روغن ماهی را که منبع غنی از اسیدهای چرب ضروری است دریافت نمی‌کنند یا حداقل $\frac{3}{4}$ مردم از میوه‌ها و سبزی‌ها به میزان توصیه شده در روز استفاده نمی‌کنند.

کتاب حاضر دارای سه بخش است: بخش اول شامل معرفی ویتامین‌ها، مواد معدنی و مکمل‌های گیاهی، بخش دوم شامل اختلالات، بیماری‌ها و نقش ویتامین‌ها و مواد معدنی در کاهش یا افزایش این اختلالات و بخش سوم فهرست دارویی تعدادی از داروهاست که بر میزان مورد نیاز ویتامین‌ها و مواد معدنی تأثیر دارد.

باید توجه داشت که اطلاعات موجود در این کتاب شخص را از مراجعه به پزشکان و متخصصان علوم تغذیه بی‌نیاز نمی‌کند و بدیهی است که تعیین محتوای برنامه غذایی برای هر بیمار و نیز مصرف داروها، هیچگاه فارغ از مشاوره پزشکی به مصلحت نخواهد بود.

این کتاب در حقیقت مجموعه‌ای است الفبایی از اطلاعات مندرج در دو اثر از معتبرترین آثار دایرةالمعارف اروپا و امریکا در زمینه ویتامین‌ها و موادکانی و مکمل‌های گیاهی و نیز دو مرجع معتبر دیگر و تلاش در تنظیم و تدوین آن بر حفظ صحت و دقت علمی و روزآمدی یافته‌های پژوهشی علم تغذیه بوده است و در این میان علاوه بر مترجمان و ویراستاران، زحمات فراوانی در تهیه منابع عمده کار بر عهده آقایان دکتر سیدمحمدکاظم نائینی و محی‌الدین قمش‌های بود و نیز ارشادات مدبرانه جناب آقای دکتر قورچیان ریاست بنیاد و دانشمند فرهیخته پروفیسور دکتر داریوش فرهود بارها راهگشای امور گردید.

همچنین از همکاری صمیمانه مدیر محترم پژوهشی بنیاد آقای محسن بهلولی و از تلاش‌های خانم‌ها گوهر نصرتی، نسترن حاجی‌زاده، مریم وظیفه‌شناس، فرشته اسدی و سریر کریمی که در مراحل گوناگون آماده‌سازی اثر با تعهد فراوان ارائه خدمت نمودند، کمال سپاسگزاری را داریم.

فهرست مطالب

بخش اول : ویتامین ها و مواد معدنی

۱۹	پانتوتنیک اسید	۳	استالذئید
۲۰	پانگامیک اسید	۳	استخوان
۲۱	پتاسیم	۳	استروئیم - ۹۰
۲۲	پروتئین	۳	استروئسیم
۲۲	پروستاگلاندین	۴	استقامت
۲۳	پمپ سدیم	۴	استیل کولین
۲۳	پنیر	۵	اسکاندیم
۲۳	پودر جگر	۵	اسید و باز، تعادل
۲۳	پوست، رنگ	۶	اسیدهای چرب ضروری
۲۳	پیری	۸	اسیدهای صفراوی
۲۴	پیش سازها	۸	افزایش کلسیم خون
۲۴	پیکولینات ها	۸	الکل
۲۵	تالک	۸	الکترولیت
۲۵	تالیوم	۹	اوکالپتوس (اوکالپتوس گولوبوس)
۲۵	تخم ماکیان	۹	ایندیم
۲۵	تریپتوفان	۹	اینوزیتول
۲۵	تلوریوم	۱۱	آرژنین
۲۶	تنگستن	۱۲	آزمون شیلینگ
۲۶	تیتانیوم	۱۲	آمینواسیدها
۲۷	تیروئید	۱۳	آهن
۲۷	تیروکسین	۱۵	بادام زمینی
۲۷	تیموس	۱۵	باریم
۲۷	تینوئیک اسید	۱۶	بدن انسان، محتوا
۲۹	جلبک قهوه ای	۱۶	برم
۲۹	جیوه	۱۷	بریلیوم
۳۱	چای هندی	۱۷	بویایی
۳۱	چربیها	۱۷	بیسموت
۳۱	چشم	۱۸	بیوتین
۳۳	حاملگی	۱۸	بیوفلاوونوئیدها
۳۳	حبوبات	۱۹	پاراآمینوبنزونیک اسید
۳۵	خوراک دل	۱۹	پاراتیروئید هورمون
۳۷	دافع حشرات		
۳۷	داکسی ریبونوکلیک اسید		
۳۷	دستگاه ایمنی		
۳۷	دستگاه تولید مثل		
۳۷	دستگاه عصبی		
۳۸	دستگاه عصبی مرکزی		

غذا، از بین رفتن مواد طی پردازش	۶۹	دستگاه گوارش	۳۸
غذا، روشهای آماده‌سازی	۷۲	دندان	۳۸
غذا، غنی‌سازی	۷۲	دولومیت	۳۹
غشاهای مخاطی	۷۳	رشد	۴۱
فراهمی زیستی	۷۵	رویدیم	۴۱
فسفات منیزیم	۷۵	روغن زیتون (اولی اوروپه)	۴۱
فسفر	۷۵	روی	۴۳
فلونور	۷۶	زنبور عسل، فراورده‌ها	۴۵
فلوراید استانوس	۷۸	زنجبیل (زینجیر اوفی سینال)	۴۷
فلوریداسیون	۷۸	زیرکونیم	۴۷
فولاتها	۷۸	ژرمانیم	۴۹
فولیک اسید	۷۹	ژلاتین	۵۰
فیبر	۷۹	سالخوردگان	۵۱
فیتیک اسید	۸۱	سبزیجات	۵۱
قلع	۸۳	سبزیجات، مواد معدنی	۵۱
قلوه	۸۴	سدیم	۵۲
قند	۸۴	سرب	۵۴
قهوه	۸۴	سزیم	۵۵
کادمیم	۸۵	سوپ‌ها	۵۵
کارنی تین	۸۶	سیب زمینی	۵۶
کاروتنمی	۸۶	سیب‌ها	۵۶
کاروتنوئیدها	۸۶	سیر (آلیوم ساتی ووم)	۵۶
کاکائو	۸۶	سیگار	۵۸
کبالت	۸۷	سیلیکون	۵۸
کبد (جگر)	۸۸	شربت میوه گل سرخ	۵۹
کره بادام زمینی	۸۸	شکلات مایع	۵۹
کروم	۸۸	شیر	۵۹
کلاژن	۸۹	صیفی	۶۱
کلر	۹۰	ضداکسیدان‌ها	۶۳
کلسترون	۹۰	طلا	۶۵
کلسی تونین	۹۱	عامل داخلی	۶۷
کلر، دی اکسید	۹۱	عامل ضد آفتاب	۶۷
کلریدریک اسید	۹۱	عصاره تخم مرغ	۶۷
کلرید کبالت	۹۱	عصاره گوشت گاو	۶۷
کولین	۹۱	عصاره مخمر	۶۸
کی لات	۹۲	عضلات	۶۸
گالیوم	۹۳	عناصر کمیاب	۶۸

۹۳.....	گاما اینولنیک اسید	۱۱۱.....	مواد غذایی سیوس دار
۹۳.....	گلایی	۱۱۱.....	مواد معدنی تکمیلی فصلی
۹۴.....	گلوتامات منوسدیم	۱۱۱.....	مواد معدنی، اتلاف در اثر انجماد
۹۴.....	گلوتامیک اسید	۱۱۲.....	موز
۹۴.....	گلوتامین	۱۱۲.....	مولیدنیم
۹۵.....	گلوترآمین	۱۱۳.....	میلین
۹۶.....	گلوتونات	۱۱۳.....	میوه ها
۹۶.....	گلوتر، عامل تحمل	۱۱۵.....	نارگیل
۹۷.....	گلیسروفسفات ها	۱۱۵.....	نان
۹۷.....	گوانترزاها	۱۱۵.....	نقره
۹۷.....	گوتوکولا (سته لا آسی تیکا)	۱۱۶.....	نمک یددار
۹۸.....	گوشت	۱۱۶.....	نوکلیک اسیدها
۹۸.....	گوشت فرایندشده	۱۱۶.....	نیاسین
۹۸.....	گوگرد	۱۱۹.....	واکشیهای سمی
۹۹.....	گویچه سفید	۱۲۱.....	ورزشکاران
۹۹.....	گیاه، روغن	۱۲۲.....	ویتامین
۱۰۱.....	لاغری	۱۲۳.....	ویتامین ای
۱۰۱.....	لترایل	۱۲۴.....	ویتامین آ
۱۰۱.....	لستین	۱۲۴.....	ویتامین ب ۱
۱۰۲.....	لیپونیک اسید	۱۲۵.....	ویتامین ب ۲
۱۰۲.....	لینیم	۱۲۵.....	ویتامین ب ۵
۱۰۵.....	ماده معدنی	۱۲۶.....	ویتامین ب ۶
۱۰۵.....	ماده معدنی، جذب	۱۲۷.....	ویتامین ب ۱۲
۱۰۶.....	ماده معدنی، کمبود در گیاه	۱۲۷.....	ویتامین ث
۱۰۶.....	مارزپان (نوعی شیرینی)	۱۲۸.....	ویتامین د
۱۰۶.....	مارگارین	۱۲۹.....	ویتامین د، کمبود
۱۰۷.....	ماست	۱۲۹.....	ویتامین کا
۱۰۷.....	ماهی	۱۳۱.....	ویتامین و مواد معدنی، میزان مورد نیاز
۱۰۷.....	مثانه	۱۳۱.....	ویتامین، تابش اشعه
۱۰۷.....	مخمر	۱۳۱.....	ویتامین، عوامل خشی کننده
۱۰۷.....	مخمر آبجو	۱۳۲.....	ویتامین، نیاز کودکان
۱۰۸.....	مخمر تورولا	۱۳۲.....	ویتامین ها، واحدهای بین المللی
۱۰۸.....	مغزها	۱۳۲.....	ویتامین طبیعی
۱۰۸.....	منگنز	۱۳۴.....	هیدروفلونورسیلیسیک اسید
۱۰۸.....	متیزیم	۱۳۵.....	هیدروفلونورسیلیسیک اسید
۱۰۹.....	مو، تجزیه	۱۳۵.....	هیدروکسی تریپتوفان
۱۱۰.....	مواد غذایی دریایی	۱۳۶.....	هستیدین

۱۵۹.....	بواسیر.....
۱۵۹.....	بی خوابی.....
۱۶۰.....	بی‌اشتهایی عصبی.....
۱۶۰.....	بینی، آبریزش زیاد.....
۱۶۰.....	بینی، ترشحات پشت.....
۱۶۱.....	پارستزی.....
۱۶۱.....	پارکینسون، بیماری.....
۱۶۱.....	پاژه، بیماری.....
۱۶۲.....	پانکراتیت.....
۱۶۲.....	پای دردناک.....
۱۶۲.....	پرواز، عقب افتادن هوایی.....
۱۶۳.....	پروستات، اختلالات.....
۱۶۳.....	پسوریازیس.....
۱۶۴.....	پورپورا.....
۱۶۴.....	پوست، بیماری.....
۱۶۴.....	پیرونی، بیماری.....
۱۶۴.....	پسی (ویتیلیگو).....
۱۶۷.....	تب‌غده‌ای.....
۱۶۷.....	تب‌یونجه.....
۱۶۸.....	تتانی.....
۱۶۸.....	ترک، درمان.....
۱۶۹.....	ترک سیگار.....
۱۶۹.....	تمایل جنسی، کاهش.....
۱۷۰.....	تهوع حرکتی.....
۱۷۰.....	تهوع صبحگاهی.....
۱۷۰.....	تیروئید، پُرکاری.....
۱۷۱.....	تیروئید، کم‌کاری.....
۱۷۱.....	تیناوریسی کالر.....
۱۷۳.....	جراحی روده.....
۱۷۳.....	جوشگاه.....
۱۷۵.....	چای سبز.....
۱۷۶.....	چشایی، از دست دادن.....
۱۷۶.....	چشایی، کاهش (هایپوجزیا).....
۱۷۷.....	حافظه ضعیف.....
۱۷۷.....	حساسیت به خورشید.....
۱۷۸.....	حمله مغزی.....
۱۷۸.....	حمله‌های نگرانی بی‌دلیل.....

۱۳۷.....	یُد.....
----------	----------

بخش دوم: بیماری‌ها و اختلالات

۱۴۱.....	احتباس مایعات.....
۱۴۱.....	اختلال فصلی.....
۱۴۲.....	اسپرم، کاهش تعداد.....
۱۴۲.....	اسپرو.....
۱۴۲.....	استخوان، پوکی.....
۱۴۳.....	اسکیزوفرنی.....
۱۴۳.....	اسهال.....
۱۴۳.....	اسیدوز.....
۱۴۴.....	اضطراب.....
۱۴۴.....	اضطراب شب امتحان.....
۱۴۵.....	افسردگی.....
۱۴۵.....	اکرما.....
۱۴۶.....	اکرما و اریسی.....
۱۴۷.....	اندومتریوز.....
۱۴۷.....	انرژی، کمبود.....
۱۴۸.....	انقباض دوپوترن.....
۱۴۸.....	انگشت، ترک.....
۱۴۸.....	اوتیسم (بهت‌زدگی).....
۱۴۸.....	ایتای ایتای.....
۱۴۹.....	ایدز و HIV.....
۱۴۹.....	ایمنی.....
۱۵۱.....	آب مروارید.....
۱۵۱.....	آبله مرغان.....
۱۵۲.....	آترواسکلروز.....
۱۵۳.....	آرتریت روماتوئید.....
۱۵۴.....	آمفیزم.....
۱۵۴.....	آنفلوآنزا.....
۱۵۷.....	باد زیاد.....
۱۵۷.....	باروری.....
۱۵۷.....	برونشیت.....
۱۵۸.....	بلقاریت.....

۲۰۰.....	سوء هاضمه	۱۷۹.....	خارش
۲۰۰.....	سوخت و ساز، اختلالات مادرزادی	۱۷۹.....	خستگی در تمام اوقات
۲۰۰.....	سیروز	۱۷۹.....	خشکی چشم
۲۰۰.....	سیروز اطفال هندی	۱۸۰.....	خون دماغ
۲۰۱.....	سیستیت (التهاب مثانه)	۱۸۰.....	خون‌مردگی
۲۰۱.....	شانه یخ‌زده	۱۸۱.....	درد مفصل
۲۰۲.....	شب‌کوری	۱۸۱.....	درمان جایگزینی هورمونی طبیعی
۲۰۲.....	شوره سر	۱۸۲.....	دندان قروچه
۲۰۲.....	شیمی درمانی	۱۸۲.....	دندان، پوسیدگی
۲۰۳.....	طاسی	۱۸۲.....	دهان، التهاب
۲۰۳.....	طپش قلب	۱۸۲.....	دهان، بوی بد
۲۰۵.....	عرق‌سوز	۱۸۲.....	دیس لکسیا (اختلال در درک نوشته‌ها)
۲۰۵.....	عضله، تیک	۱۸۳.....	دیورتیکولوز
۲۰۵.....	عضله، دیستروفی	۱۸۵.....	ذهن، اختلال
۲۰۵.....	عضله، کشش	۱۸۷.....	راشیتیس
۲۰۵.....	عضله، گرفتگی	۱۸۷.....	روزاسه
۲۰۷.....	غده بافت نرم مسری	۱۸۸.....	ریزش مو
۲۰۹.....	فتق هیاتوس	۱۸۹.....	رینیت
۲۰۹.....	فشار روحی	۱۹۱.....	زائده‌های متورم
۲۱۰.....	فشارخون، افزایش	۱۹۱.....	زایمان
۲۱۱.....	فشارخون، کاهش	۱۹۱.....	زبان سیاه
۲۱۱.....	فلجیت	۱۹۲.....	زبان، التهاب
۲۱۲.....	فلج بل	۱۹۲.....	زخم بستر
۲۱۲.....	فیرومیلاریا	۱۹۲.....	زخم گلو
۲۱۳.....	قاعدگی	۱۹۲.....	زخم‌های پا
۲۱۳.....	قاعدگی، اختلالات	۱۹۲.....	زخم‌های دهانی
۲۱۳.....	قاعدگی، انقباضات دردناک	۱۹۳.....	زگیل
۲۱۵.....	کاندیدا آلیکنس	۱۹۴.....	زوال عقل پیری
۲۱۶.....	کراتوزیس پیلاریس	۱۹۴.....	زونا
۲۱۶.....	کلسترول، افزایش	۱۹۵.....	سردرد
۲۱۷.....	کبودشدگی	۱۹۵.....	سرطان پروستات
۲۱۷.....	کری	۱۹۶.....	سرفه
۲۱۷.....	کلاه گهواره‌ای	۱۹۷.....	سرماخوردگی
۲۱۷.....	کم‌خونی	۱۹۸.....	سقط
۲۱۸.....	کم‌خونی پرنیسیوز (وخیم)	۱۹۸.....	سکته مغزی
۲۱۸.....	کم‌خونی مگالوبلاستیک	۱۹۹.....	سنگ کیسه صفرا
۲۱۸.....	کرون، بیماری	۱۹۹.....	سنگ‌های کلیه

۲۳۴.....	نشانگان پاهای بی‌قرار.....	۲۱۹.....	کشان، بیماری.....
۲۳۵.....	نشانگان تونل مچی.....	۲۱۹.....	کورنیکواستروئیدها - درمان خوراکی.....
۲۳۵.....	نشانگان خستگی مزمن.....	۲۱۹.....	کبد، اختلالات.....
۲۳۶.....	نشانگان رستوران چینی.....	۲۱۹.....	کولیت اولسراتیو.....
۲۳۶.....	نشانگان روده تحریک‌پذیر.....	۲۲۱.....	گانگرن.....
۲۳۷.....	نشانگان رینود.....	۲۲۱.....	گزروفتالمی.....
۲۳۷.....	نشانگان طبقه - اقتصادی (کلاس - اکونومی).....	۲۲۱.....	گل‌مژه.....
۲۳۷.....	نشانگان قبل از قاعدگی.....	۲۲۱.....	گلوکوم (آب سیاه).....
۲۳۸.....	نشانگان منک.....	۲۲۲.....	گوآتر.....
۲۳۸.....	نفخ.....	۲۲۳.....	لب‌های ترک خورده.....
۲۳۹.....	نقرس.....	۲۲۳.....	لته، تحلیل.....
۲۳۹.....	نواقص هنگام تولد.....	۲۲۴.....	لخته.....
۲۳۹.....	نیش حشرات.....	۲۲۴.....	لقاح.....
۲۴۱.....	واژینیت.....	۲۲۴.....	لنگش متناوب.....
۲۴۱.....	وریدهای واریسی.....	۲۲۵.....	لوپوس.....
۲۴۲.....	وز وزگوش.....	۲۲۵.....	لوکوپلاکیا.....
۲۴۲.....	ویروس.....	۲۲۶.....	لیکن اسکروزوس آتروفیکوس.....
۲۴۲.....	ویلسون، بیماری.....	۲۲۶.....	لیکن پلانوس.....
۲۴۳.....	هاشیموتو، بیماری.....	۲۲۶.....	ماکولا، تحلیل.....
۲۴۳.....	هیپاتیت.....	۲۲۷.....	مثانه تحریک‌پذیر.....
۲۴۳.....	هرپس سیمپلکس.....	۲۲۷.....	مرض قند.....
۲۴۴.....	هوموسیستئین، افزایش.....	۲۲۸.....	مسمومیت با ید.....
۲۴۴.....	هلیکوباکتری پیلوری.....	۲۲۸.....	مسمومیت غذایی.....
۲۴۷.....	یائسگی.....	۲۲۸.....	مورمور شدن.....
۲۴۸.....	یادگیری، اختلال.....	۲۲۹.....	مولتیپل اسکروزوس.....
۲۴۸.....	یبوست.....	۲۲۹.....	موی خاکستری.....
۲۴۸.....	یرقان انسدادی.....	۲۲۹.....	میاستنی گراویس.....
		۲۲۹.....	میانسالی و رژیم غذایی.....
		۲۳۱.....	میگرن.....
		۲۳۱.....	میگزدم.....
		۲۳۱.....	مینیر، بیماری.....
		۲۳۳.....	ناتوانی جنسی مردان.....
		۲۳۳.....	ناخن انگشتان دست، لکه‌های سفید.....
		۲۳۳.....	ناخن پای فرو رفته در گوشت.....
		۲۳۴.....	ناخن، برجستگی‌ها.....
		۲۳۴.....	ناخن، عفونت قارچی.....
		۲۳۴.....	ناخن‌های نرم و شکننده.....
۲۵۱.....	اسپیرینولاکتون.....		
۲۵۱.....	استیل بونسترون.....		
۲۵۱.....	پاراآمینوسالسیلیک اسید.....		
۲۵۱.....	ایزوتره تینونین.....		
۲۵۱.....	ایزونیازید.....		

بخش سوم: داروها

۲۵۷.....	سولفاسالازین.....	۲۵۱.....	ایندومتاسین.....
۲۵۷.....	سولفید سلنیوم.....	۲۵۱.....	آنتیموان.....
۲۵۷.....	فن فورمین.....	۲۵۳.....	باربیتوراتها.....
۲۵۷.....	فنه تورید.....	۲۵۳.....	بیسموت، سابگالات.....
۲۵۷.....	فنی تونین.....	۲۵۳.....	پارافین مایع.....
۲۵۷.....	فنیل بوتازون.....	۲۵۳.....	پریمیدون.....
۲۵۹.....	کلرامفنیکل.....	۲۵۳.....	پلی میکسین.....
۲۵۹.....	کلربوتول.....	۲۵۳.....	پنی سیلامین.....
۲۵۹.....	کلستیرامین.....	۲۵۳.....	پیریمتامین.....
۲۵۹.....	کلشی سین.....	۲۵۵.....	تتراسیکلین.....
۲۵۹.....	گلو تئماید.....	۲۵۵.....	تری فلوپرازین.....
۲۶۱.....	متفورمین.....	۲۵۵.....	تریامترن.....
۲۶۱.....	متوترکسات.....	۲۵۵.....	داروها.....
۲۶۱.....	مواد ضد بارداری.....	۲۵۵.....	داروهای سولفا.....
۲۶۱.....	نشومايسين.....	۲۵۵.....	داروهای مدر.....
۲۶۳.....	وارفارین.....	۲۵۶.....	دکستری فرون.....
۲۶۳.....	هیدرالازین.....	۲۵۶.....	دیکوما رول.....
۲۶۴.....	منابع.....	۲۵۷.....	سفالو سپورین ها.....